

NEDERLANDSCHE

STAATS-COURANT.

De prijs der Courant met het Bijblad is
f. 80 in het jaar; die van de Courant alleen f. 20
en die van het Bijblad alleen f. 15.

De prijs der advertentie is 25 cents voor den
regel bij iedere plaatsing, buiten de regelgelden
en briefposten.

DINGSdag 31 Mei.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van 27 Mei jl., n°. 54, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, de heeren mr. J. van Eeghen Pz., te Amsterdam, mr. G. A. de Meester, te Harderwijk, en A. P. van Stolk, te Rotterdam, wier diensttijd als leden van het collegie voor de zeevisscherijen met den 1sten Junij 1859 eindigt, op nieuw als zoodanig te benoemen.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 27sten Mei 1859, n°. 57, is be-
staand tot plaatsvervangend kantonregter te Middelburg, mr. J. van de
Daght, advocaat aldaar.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 28sten Mei 1859, n°. 56,
goedgevonden, bij het corps ingenieurs, mineurs en sapeurs te benoemen,
tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), den 1sten
luitenant A. Nollkenius, en
tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang), den 2den luitenant
W. F. H. van Rensdijk, beiden van het corps.

Bij besluit van den 28sten Mei 1859, n°. 55, heeft het Zijne Majesteit
behaagd:

1°. den heer mr. L. W. G. Kauchanus, laatste raadshier in het Hoog-
gerechtshof van Nederlandsch-Indië, met den 1sten Junij 1859, eervol te
onthefven van de hem bij het Koninklijk besluit van den 29sten Sep-
tember 1854, n°. 58, opgedragene waarneming der functien van secretaris-
generaal bij het Departement van Kolonien; met bepaling dat hij voor-
loopig bij dat Departement werkzaam zal blijven;

2°. den heer mr. J. Loudon, laatste referendaris ter algemeene se-
cretarie van Nederlandsch Indië, thans werkzaam bij het Departement
van Kolonien, met den 1sten Junij 1859 te belasten met de waarneming
der functien van secretaris-generaal bij dat Departement;

3°. den heer G. S. de Veer, laatste gouv. secretaris der kolonie
Suriname, met den 1sten Junij 1859, eervol te onthefven van de hem
bij het Koninklijk besluit van 30 September 1846, n°. 65, opgedragene
waarneming der functien van referendaris bij het Departement van
Kolonien, en hem te benoemen tot staatsraad in buitengewone dienst,
om zitting te nemen in den Raad van State op den voet van het Konink-
lijk besluit van 9 December 1843 (Staatsblad n°. 61);

4°. den heer jhr. I. J. Rammelma Elsevier jr., oud-gouverneur van
Curaçao en onderhoorigheden, met den 1sten Junij 1859 te benoemen tot
adviseur voor het Departement van Kolonien, en te stellen aan het hoofd
der afdeling West-Indische zaken;

5°. den heer P. L. de Munick, agent van het Departement van Kolonien
te Amsterdam, tijdelijk eervol uit 's lands dienst te ontslaan, onder toe-
kenning van wachtgeld, ingaande op 1 Julij 1859;

6°. den heer H. Gimberg van der Hoeven, hoofdcommies bij het Depar-
tement van Kolonien, met ingang van den 1sten Julij 1859 te benoemen
tot agent van dat Departement te Amsterdam;

7°. te bevorderen bij het Departement van Kolonien;
tot referendaris, den hoofdcommies A. A. de Meijer;
tot hoofdcommies, den commies J. O. Boogaard;
tot commies, de adjunct-commies G. A. Buys, J. C. M. Werner
en H. A. Elias;

tot adjunct-commies, de eerste klerken A. Mondt, H. P. J. Sadee,
A. C. de Meijer, M. J. A. A. Sturenberg, den tweeden klerk W. P.
Bangert en de geëmplojeerden W. C. Pontier en P. J. Bouwmeester, en

8°. te benoemen tot adjunct-commies mr. W. A. P. Verkerk Pistorius,
advocaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden, en A. P. Obermeijer,
laatste klerk bij het werk der koperhermuntung te Amsterdam.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

Terwijl Garibaldi aan het hoofd van het Italiaansche vrijcorps in het
noordwesten van Lombardye, en eene afdeling Toscaansche soldaten on-
der het bevel van eenen Sardijnischen generaal in het Hertogdom Parma
gedrongen is, zegt een ministerieel blad van Parijs, *le Pays*, dat de
Oostenrijksche troepen, ter sterkte van 50,000 man, den 27sten dezer
Piacenza ontruimd hebben en naar het Lombardisch grondgebied terug
getrokken zijn. Dit berigt behoeft nog allezins bevestiging.

Een bij de *Indépendance Belge* ontvangen schrijven uit Turyn van den
24sten dezer zegt: » De graaf von Paar, Oostenrijks gezant te Modena
en te Parma, heeft zich zeer onlangs naar de laatst gemelde stad begeven,
en krachtens de tusschen Parma en Oostenrijk bestaande verdragen de
Hertogin-Regentes uitgenoodigd om huisvesting, voeding en eenen voor-
raad mondbehoeften gereed te houden voor een Oostenrijksch legercorps,
hetwelk uit Piacenza over de Apennijnen in Toscana zou trekken. De

Hertogin-Regentes heeft zich bereid verklaard om aan deze uitnoodiging
te voldoen. Indien de Oostenrijkers hun plan uitvoeren, zal de vraag
oprijzen of de regering van Parma nog als onzijdig kan worden be-
schouwd. »

Den 26sten dezer is te Florence en te Turyn eene proclamatie van den
Koning van Sardinië aan de troepen van Toscana afgekondigd, aldus
luidende:

» Toscaansche krijgslieden! Op de eerste mare van het uitbreken van
den nationalen oorlog zaagt gij dadelijk om naar eenen bevelhebber,
die u ten strijde tegen Italië's vijanden zou leiden. Ik heb die leiding
op mij genomen; daar het mijn plicht is, al de krachten der natie tot
orde en onder krijgstucht te brengen. Gij zijt niet meer soldaten eener
landstreek van Italië; gij maakt deel van het Italiaansche leger uit.

» U de eer waardig achtende om aan de zijde van Frankrijks dappere
soldaten te strijden, plaats ik u onder het bevel van mijnen beminden
schoonzoon, den Prins Napoleon, die door den Keizer der Franschen
met militaire operationen van groot gewicht belast is. Gehoorzaamt hem
even zoo als gij mij zelven zoudt gehoorzaamt. Hij deelt in de denk-
beelden en de wenschen, welke ik hoester alsmede de grootmoedige
Keizer, die in Italië gekomen is om het regt der natie te verdedigen en
de schandig der gerechtigheid te wreken.

Soldaten! De tijd der zwakte beproevingen is gekomen. Ik maak
daarop u. Gij behoordt de eer van Italië's wapenen op te houden en te
verhoogen. »

De *Gentesche correspondent van de Londensche Times* zegt in een
schrijven van den 28sten dezer, dat de Prins Napoleon in Toscana
niet meer dan vijftien duizend man Fransche troepen onder zijn bevel
zou hebben, en meent omtrent de hem in het groot-hertogdom opge-
dragen taak iets naders te kunnen mededeelen. » Het doel (zegt hij),
waarmede de Prins met eene legerafdeeling naar Toscana gezonden
wordt, is aan de militaire operation daar te lande alsmede in Parma en
Modena eenige orde en regelmatigheid bij te zetten. Ik verneem uit
eene zeer goede bron, dat de Prins zich naar Toscana begeeft met het
bepaalde voornemen om het vermoeden, dat hij naar de kroon van Ferrara
of van Midden-Italië streeft, met daden te bevestigen, en om alles
tegen te houden waardoor de bevolking zou kunnen schijnen voor hem
te stemmen. De Italiaansche landstraken, welke nu laatste-lijk aan den
drukkenden invloed der Oostenrijksche staatkunde onttrokken zijn, zullen
niet in den naam van Piemont of van Toscana of van Frankrijk worden
geregeerd, maar eenvoudig, om zoo te zeggen, in naam van den natio-
nalen oorlog. De voorloopige regering van Toscana zal worden genoopt
om minder te spreken en meer te handelen, om vooreerst niet weder
voor den dag te komen met besluiten rakende zaken, die geenen spoed
vereischen, zoo als de afschaffing der doodstraf of de hervorming van het
bestuur der hoogeschoolen. Het werk van den dag is de oorlog; en de
oorlog vordert krachtige en voortvarende maar zwijgende werkzaamheid.
In dezen geest zal de Prins Napoleon de zaken in Toscana regelen. De
15,000 man Fransche troepen, die hij onder zijn bevel heeft, zullen de
plaats innemen van de Toscaansche troepen en vrijwilligers, die zich
onverwilt naar Piemont, alwaar zij reeds lang behoorden te zijn, zullen
begeven. Na de zaken in het groot-hertogdom op militairen voet en in goed-
gang gebracht te hebben, zal de Prins over de Apennijnen trekken, naar
Modena en Bologna of wel naar Ancona, al naar gelang van den loop
der gebeurtenissen. Aan de bevolking der provincien van den Kerkelij-
ken Staat, welke thit nog tot het groote moeite in toom is gehouden,
zal alzo gelegenheid worden gegeven om hare gozindheid aan den dag
te leggen; en men vleit zich met de hoop dat de Prins in al wat hij
tegen de Oostenrijksche troepen te Ferrara en Ancona mogt willen ondernemen
door de geheele bevolking zou worden bijgestaan. »

Naar de Turynsche berigtgever van de *Indépendance Belge* in een
schrijven van den 24sten dezer verzekert, zijn door het Sardijnische
gouvernement reeds ambtenaren voor het burgerlijke bestuur van Lon-
bardye benoemd, om in functie te treden zodra de geëvacueerde troepen
het Oostenrijksche grondgebied betraden.

Blijkens de jongste berigten uit Napels heeft de overgang der kroon
zonder wanordeligheden of verstoring der openbare rust plaats ge-
grepen. Ook zijn daarbij, zoo veel blijkt, geene verdere pogingen gedaan
om den regmatigen erfgenaam der kroon te verdringen en den Hertog
van Trani, den oudsten zoon uit 's Konings tweede huwelijk, in zijne
plaats te stellen.

Koning Frans II heeft den 22sten dezer te Caserta de volgende procla-
matie uitgevaardigd:

» Door de ongelukkige gebeurtenis van het overlijden van onzen
doorluchtigen en beminden vader, Ferdinand II, roept God ons om den
troon onzer voorvaderen te beklimmen. Zijne ondoorgroondelijke beschik-
kingen aanbidde, roepen wij met vertrouwen Zijne goedertierenheid
in, opdat wij gesterkt en geschraagd mogen worden in de vervulling
onzer nieuwe pligten, die des te moeilijker zijn, daar wij in de plaats
treden van eenen grooten en godvruchtigen monarch, wiens heldhaftige

deugden en verhevene verdiensten nooit genoeg geroemd zullen worden.

„Met Gods hulp zullen wij den eerbied voor de godsdienst, de inachtneming der wetten, de onpartijdige regtsbedeeling en het algemeen welzijn kunnen in stand houden; zoo toch zal, naar den wil Gods, het geluk onzer onderdanen duurzaam zijn.

„Opdat de behandeling der openbare aangelegenheden geens vertraging onderga, bepalen wij dat alle overheden van het Koninkrijk der Beide Siciliën in functie blijven.”

— Het Sardinische gouvernement heeft eenen buitengewonen gezant, den heer Salmour, naar het Napelsche hof gezonden.

DUITSCHLAND.

Voor zoo ver uit de onderscheidene berigten blijkt, die de Deutsche bladen aangaande de zitting der Bondsvergadering van jl. Donderdag mededeelen, is in die zitting nog niet gehandeld over het voorstel van Hannover, om aan den Boven Rijn een Duitsch observatie-leger samen te trekken, en is dus het door de Parijssche bladen gegeven bericht, dat het bedoelde voorstel verworpen zou wezen, voorbarig. Overigens schijnen in die zitting verscheiden kleinere Duitsche staten verklaard te hebben, dat zij zich onder zekere beperking met het Pruisische protest tegen het voorstel van Hannover vereenigen, en ook volgaarne het initiatief ten aanzien van grootere militaire maatregelen aan Pruisen wilden overlaten, maar zich toch ook hun eigen regt moesten voorbehouden, en meenden voor het oogenblik met dit voorbehoud te kunnen volstaan, vermits de nader te houden beraadslagingen over het Hanoversche voorstel gelegenheid zouden aanbieden om van Pruisen inlichtingen aangaande het doel van deszelfs politiek te erlangen. Volgens de *Kölnische Zeitung* moet te dezer zake buiten de Bondsvergadering eene belangrijke wisseling van denkbeelden hebben plaats gegrepen.

Het Wiener regeringsblad van 26 Mei brengt eindelijk het officieel rapport van den veldtuigmeester Gyulai aan den Keizer aangaande het op den 20sten bij Montebello voorgevallen gevecht. Daar wij bereids het bericht van den Franschen generaal Forey omtrent dit gevecht hebben medegedeeld, is het pligt ook het verslag van de Oostenrijksche zijde te doen kennen; hetzelfde luidt, met eenige verkortingen, aldus:

„Ik haast mij aan Uwe Majesteit verslag te doen van het eerste belangrijke gevecht, hetwelk Hoogstdeszelfs troepen in den tegenwoordigen veldtocht geleverd hebben. Gelijk reeds uit de eerste min volledige rapporten, waaruit dit bericht is zamengesteld, blijkt, hebben alle in het vuur geweest zijnde afdeelingen van Uwe Majesteits leger schitterende bewijzen van dapperheid en volharding gegeven.

„Gelijk ik reeds den 19den aan den eersten adjudant van U. M. meldde, had ik tegen den 20sten eene groote geforceerde verkenning op den regter Po-oever bevolen, vermits zoowel de berigten van verspieters als de waarneming der langs de Sesia en den Po staande voorposten deden vermoeden, dat de vijand met eene sterke magt eene beweging over Voghera tegen Piacenza op het oog had. In den nacht van den 19den op den 20sten werden tot dat einde drie brigades van het 5de armeecorps door Pavia naar het bruggehoofd van Vaccarizza gezonden, alwaar de tot het 8ste corps behoorende brigade Boer zich reeds als bezetting bevond. Den veldmaarschalk-luitenant Urban, die reeds door vroegere stroomtochten de streek tusschen Stradella, Vaccarizza en Voghera had leeren kennen, en die tot dat einde juist met de beide brigades van de generaal-majors Braum en Schaafgotsche tusschen het bruggehoofd van Vaccarizza en Broni stond, had ik voor deze expeditie onder de bevelen van het 5de corps-commando gesteld. De door den veldmaarschalk-luitenant graaf Stadion gecommandeerde expeditie bestond derhalve uit de divisie Baumgarten (brigades Gaal, Bils en Prins van Hessen) van het 5de, de brigade Braum van het 9de, twee bataillons van de brigade Boer van het 8ste corps, benevens de brigade Schaafgotsche.

„De veldmaarschalk-luitenant Stadion is den 20sten des morgens begonnen uit het bruggehoofd op te rukken. De veldmaarschalk-luitenant Urban was op den grooten weg naar Casteggio voorwaarts getrokken, terwijl hij het gebergte ter linker zijde door het 3de jagerbataillon deed doorzoeken. De veldmaarschalk-luitenant Paumgarten volgde in de vlakte met de brigade Bils tegen Casatima en de brigade Gaal tegen Robecco. Hünne reserve, bestaande uit 2½ bataillons, en de artillerietrein trokken naar Barbianello. De brigade Prins van Hessen vormde den regtervleugel en trok over Verrua op Branduzzo aan. De veldmaarschalk-luitenant Stadion had bevolen dat van uit deze positie, die omstreeks ten 11 ure bereikt was, ten 12 ure de aanval moest beginnen, en wel in dier voege dat de veldmaarschalk-luitenant Urban Casteggio en Montebello moest innemen, om van daar eene basis tot verdere bedreiging van Voghera te winnen, en zoo doende den vijand tot het ontwikkelen zijner magt te dwingen. De generaal-majoor Gaal moest den veldmaarschalk-luitenant Urban als reserve volgen.

„De veldmaarschalk-luitenant Urban drong, toen de vijand Montebello in aller ijel verlaten had, verder tot Genestrello door, vond daar eenen overmagtigen vijand en bloedigen tegenstand, dien echter de dappere jagers van het 3de en 4de bataillon der regementen Hess en Don Miguel moedig overwonnen en in weerwil van een aanzienlijk verlies in korten tijd Genestrello en de bijliggende hoogten vermeersterden.

„Weldra echter ontwikkelde de vijand zulk eene, door spoedigen aanvoer van troepen langs den spoorweg steeds toenemende, overmagt, dat de veldmaarschalk-luitenant Urban en de inmiddels tot zijne ondersteuning aangerukte brigade Gaal met groot verlies maar heldhaftig strijdend naar Montebello teruggedrongen werd. Inmiddels had de veldmaarschalk-luitenant Stadion de brigade Bils en ook de brigade Prins van Hessen naar Casteggio, nader bij den regter vleugel der gevecht-linie, doen komen. Tegen den generaal-majoor Gaal, die door den generaal Braum met twee bataillons ondersteund werd, ontwikkelde de vijand thans eene steeds aangroeiende overmagt. Na hardnekkigen tegenweer werd Montebello ontruimd. De vijand, door zijn eigen aanzienlijk verlies en door de goede houding onzer troepen, gelijk mede door de in reserve staande brigade Bils in toom gehouden, vervolgde de onzen niet verder, en het corps bereikte, nadat het reeds in Casteggio niet veel meer door den vijand bemoeijelikt was, des nachts het bruggehoofd, van waar het den 21sten des morgens weder naar de overzijde van den Po terugkeerde.

„Gelijk uit de verschillende rapporten blijkt, hebben bij Genestrello onder den veldmaarschalk-luitenant Urban het 3de bataillon jagers, het 3de bataillon Don Miguel, 2 bataillons Rossbach en het grenadierbataillon Hess, 2 zesponders en 4 twaalfponders benevens eene divisie huzaren van Haller gestreden. Daar was de strijd het bloedigst, het verlies het grootst, de vijand in driedubbele overmagt.

„Bij Montebello vochten 2½ compagnien grenadiers en 1 bataillon van het regiment Rossbach, het 2de bataillon infanterie Hess, 2 bataillons artillierie Karel, het Liccaner grensbataillon, 1 eskadron huzaren van Haller, 4 zesponders en 2 twaalfponders.

„De Prins van Hessen kommandeerde het regiment Culoz, een bataillon Zobel, 4 twaalfponders, 3 eskadrons uhlanen. Bij Calcababbio en Casone de Lansi kwam het tot gevechten.

„Het gebulder van het geschut had ook den veldmaarschalk-luitenant Crenneville, die met een gedeelte der brigade Pohlmeier bij Broni stond, genoopt om naar den kant van Casteggio op te rukken. De veldmaarschalk-luitenant Stadion deed hem bij Borgo St. Giulietta eene stelling innemen, van waar hij de brigade Bils, welke den terugtocht moest dekken, des noods konde ondersteunen. Vermits echter geene vervolging plaats had, keerde de veldmaarschalk-luitenant Crenneville nog des avonds naar Stradella terug. De regter flank was bij de voortschrijdende beweging en bij den terugtocht door den Prins van Hessen met even veel behoud als dapperheid gedekt geworden.

„Aan de zijde van den vijand schijnt het geheele legercorps van den maarschalk Baraguay d'Hilliers en eene Piemontesche brigade tegenover ons gestaan te hebben. Volgens de ontvangen berigten hebben 12 regementen infanterie, eenige bataillons jagers, en een regiment cavalerie van het Fransche leger, benevens 1 brigade en het cavalerie-regiment Novara van het Piemontesche leger werkelijk aan den strijd deel genomen, terwijl de reserves talrijk waren en nog aanhoudend versterkt werden. De veldmaarschalk-luitenant Stadion schat de vijandelijke magt, die in het vuur geweest is, op 40,000 man.

„Het door deze verkenning verkregen licht, hetwelk de juistheid van mijne tegenwoordige positie bewijst, beschouw ik derhalve als een hoogst voldoende resultaat der onderneming, in weerwil van de groote offere die gebragt werden. Ik ben de gedetailleerde opgaven nog wachtende. De veldmaarschalk-luitenant Stadion doet voorloopig regt weidervaren aan de dapperheid van al de troepen die aan het gevecht hebben deel genomen.

In den loop van zijn rapport zegt de veldtuigmeester Gyulai nog het volgende:

„Het is opmerkelijk hoe weinig verlies aan dooden en gekwetsten wij door het vijandelijk geschut geleden hebben; de Fransche artillerie schoot bijna overal te hoog en over ons heen. Zeer goed schoot daarentegen de vijandelijke infanterie. Over zijne cavalerie wordt een minder gunstig oordeel geveld; zij moest overal voor onze huzaren en uhlanen onderdoen en ontweek iederen ernstigen aanval.”

Uit eene bij het rapport gevoegde omstandige opgave blijkt dat het verlies aan de Oostenrijksche zijde op den 20sten bedragen heeft: aan dooden 294 man en 20 paarden; aan gekwetsten 718 man en 11 paarden; aan vermisten 283 man. Onder de dooden bevinden zich de majors Büttner en Cantes; onder de gekwetsten de generaal-majoor Braum; onder de vermisten de luitenant-kolonel Spielberger en de majoor Piazzi.

FRANKRIJK.

De Fransche *Moniteur* berigt dat Keizer Napoleon, met het doel om de elfende van den oorlog te verminderen, gelast heeft al de gekwetste krijgsgevangenen zonder uitwisseling aan den vijand terug te geven.

Verder wordt in den *Moniteur* medegedeeld dat steenkolen door het Fransche gouvernement nooit als oorlogs-contrabande beschouwd zijn en ook in den tegenwoordigen oorlog niet als zodanig beschouwd zullen worden.

— *Le Pays* zegt dat het Engelsche en het Fransche gouvernement waarschijnlijk niet anders dan gezamenlijk tot hervatting van het diplomatieke verkeer met Napels zullen overgaan, maar dienaangaande nog geen bepaald besluit hebben genomen.

Een ander ministerieel blad van Parijs, de *Constitutionnel*, berigt hetzelfde.

Het even genoemde blad acht het noodig aan het Engelsche ministerie voor te houden, dat Engeland oprecht onzijdig behoort te zijn, en dat onbepaalde betuigingen van onzijdigheid, niet door ondubbelzinnige daden gestaafd, aan het verlangen van Frankrijk niet kunnen voldoen, en evenmin aan den eenstemmigen wensch van het Britsche volk. De aanleiding tot dit betoog ligt in de scherpe uitvallen van den Londenschen *Morning Herald* tegen het Fransche gouvernement.

De *Constitutionnel* verheugt zich over het besluit der Duitsche staten van den tweeden rang, om, wanneer er verdere militaire maatregelen van wege den Bond noodzakelijk mogten worden, Pruisen te laten voorgaan; hij zegt dat Duitschland nu tijd heeft om zich te bezinnen en tot betere waardering van Frankrijks bedoelingen te geraken; hij verklaart dat Frankrijk geenszins voornemens is de Duitsche landen aan den Rijn aan te vallen, en dat het zijne beste, zijne natuurlijke grens-linie ziet in de verknochtheid der bevolking zijner grensgewesten, en niet in eene rivier of bergketen.

— Den 27sten dezer is de zitting van het Wetgevend Ligchaam van Frankrijk gesloten, nadat het de aanhangige zaken in den geest des gouvernements afgedaan had.

— De Parijssche berigtgever van de Londensche *Times* zegt in een schrijven van den 26sten dezer, dat het leger, hetwelk in de noordoostelijke departementen van Frankrijk wordt vereenigd om den loop der gebeurtenissen in Duitschland gade te slaan, onverwijd met 70,000 man vermeerderd en op de sterkte van 150,000 man gebragt zal worden.

ENGLAND.

De voorstanders van het ministerie Derby vleijen zich met de gedachte dat de aaneensluiting van alle onderdeelen der liberale partij, welke noodig zou zijn om het ministerie omver te werpen, voortaan door den persoonlijken najver van lord John Russell en lord Palmerston zal worden belet. Ook onder de liberale partij wint die gedachte veld; zoo behelst de *Times* in zijne twee jongste nummers hoofdartikelen, waarin de vrees doorstraalt dat deze twee staatsmannen niet zullen kunnen besluiten om gezamenlijk het bewind te voeren noch om de een het hoog gezag onbetwist aan den ander over te laten.

— De uitvoerhandel van het Vereenigd Koninkrijk is, blijkens de officiële statistiek, in de vorige maand nog toegenomen. Hij bedroeg toen eene waarde van 11,330,780 ponden sterling, tegen 9,451,483 in 1856, en 9,985,844 in 1857.

— Uit de Roode Zee is berigt ontvangen dat den 17den Mei jl. de geleidraad voor de onderzeesche telegraaphlinie van Aden tot Suakin met goeden uitslag gelegd was.

— Het gerucht van het uitbreken van nieuwe opstanden in Indië wordt door eenen berigtgever van de Londensche Times, in eenen brief uit Calcutta van 23 April jk., stellig tegengesproken; hij verklaart dat de opstand ten einde is, maar voegt er bij, dat de Britsche heerschappij in Indië in bestendig gevaar verkeert, zoo lang zij daar te lande op een leger van 250,000 man inlandsche troepen steunt.

TURKIJE.

De Parijsche Constitutionnel bevestigt het berigt dat de Porte zich in den strijd tusschen Frankrijk en Oostenrijk geheel onzijdig wil houden. De Turksche bewindslieden (zegt een door dat blad medegedeeld schrijven uit Konstantinopel van den 18den dezer) worden met aanzoecken opgesteld door den Oostenrijkschen gezant, die alle moeite doet om de Porte af te brengen van de onzijdigheid welke zij onder de tegenwoordige tijdsomstandigheden schijnt te willen in acht nemen. Doch zijne pogingen baten niet: de Porte zal het voorbeeld der mogendheden, die bij de Italiaansche aangelegenheden niet rechtstreeks betrokken zijn, volgen en zich aan geene van de oorlogvoerende partijen aansluiten. Zelfs meent de Turk te kunnen verzekeren dat dit het eenparige gevoelen van des Sultans ministers is en dat in de kabinetsvergadering niemand in eenen anderen geest heeft gesproken.

Hetzelfde schrijven zegt, dat de Porte waarschijnlijk besluiten zal den vorst Cotru als hoofd der regering van Wallachye en van Moldavie te erkennen, wanneer zij omtrent zijne gezindheid jegens Turkije en omtrent den toestand der Donau-vorstendommen geruststellende berigten ontvangt.

— Volgens berigt uit Konstantinopel van den 18den dezer werd er een Turksch eskader, bestaande uit drie linesschepen, twee stoomfregatten en een paar kleine vaartuigen, uitgerust om ten spoedigste in de wateren van den Griekschen Archipel te gaan kruisen, en werden tevens maatregelen genomen om hetzelfde des noods te kunnen versterken. Het zou in de eerste plaats moeten dienen tot stuiting eener oproerige beweging op Kreta, welke in verband met eenen opstand onder de Christen-bevolking van Europeesch Turkije scheen te zullen worden ondernomen.

De Londensche Times zegt dat het Turksche rijk door de oproerige beweging zijner Christen-onderdanen, gepaard aan de uitputting zijner schatkamers en aan de in Europa opgezeten verwikkelingen, thans in nog grooter gevaar verkeert dan in het jaar 1828 en 1840.

Bepaaldelijk vermoedt dat blad, dat de Onderkoning van Egypte van de tegenwoordige tijdsomstandigheden wil gebruik maken om zich min of meer aan het oppergezag der Porte te onttrekken, en dat hij daarbij op ondersteuning van Frankrijks zijde rekent.

Doch naar het oordeel van de Times mag en zal Engeland nooit geloopen dat Egypte onder uitsluitenden invloed van Frankrijk gerake.

Dat Frankrijk gaarne het gezag der Porte over Egypte zou helpen versterken, indien het in plaats daarvan zijn eigen beschermheerschap kon stellen, wordt door de Times als zeker beschouwd.

NASCHRIFT.

Amsterdam 29 Mei. Z. M. Keizer Frans Joseph is heden voormiddag ten 11 ure van hier naar Italië vertrokken. Op zijnen weg door de hoofdstad naar het station van den Zuiderspoorweg werd hij door eene talrijke volkenmenigte met geëldrift begroet.

FLORENCE 28 Mei. Rusland, Pruisen, Engeland en Turkije hebben het opgeworpen bewind van Toscana niet erkend. De vertegenwoordigers dier staten hebben hunne vlaggen ingetrokken.

PARIS 30 Mei. De Moniteur berigt uit Alessandria dat de Keizer een goed welstand geniet, dat de gekwetsten spoedig herstellen, dat er bij de troepen weinig zieken zijn, dat het weder voortreffelijk en de meeste matig is, dat de oogst eenen aanvang genomen heeft, en dat de manschappen vrolijk en opgeruimd zijn.

TRIEST, 20 Mei. Gisteren is een Engelsch oorlogsschipschip te Venetië aangekomen. Ook voor Ancona is een Engelsch stoomfregat geankerd. Uit Venetië heeft men vernomen, dat het Fransche eskader den 26sten het fort Lido beschoten heeft. De generaal Schlick is te Nabersina aangekomen. Eene deputatie van hier vertrekt naar die plaats, om den Keizer te begroeten.

TURYN, 29 Mei. Como heeft zich bepaaldelijk voor Sardinia verklaard. De bevolking der omstreken sluit zich aan Garibaldi aan, die nieuwe versterkingen ontrangen heeft. De bewoners der plaatsen aan het meer van Como bereiden zich tot tegenstand voor. Bobbio is gisteren door een sterk Oostenrijksch legerkorps bezet. — De Keizer van Oostenrijk bevond zich in den afgelopen nacht te Gratz. — De Koning vertrekt heden naar Vercelli.

TURYN, 30 Mei. Garibaldi heeft nieuwe versterking en artillerie ontvangen: vele vrijwilligers nemen dienst bij hem. De nationale garde van Como is gemobiliseerd. De nationale beweging heeft zich tot Lecco verspreid. Eene vrij aanzienlijke Oostenrijksche magt bezet Bobbio.

LONDEN, 30 Mei. De Morning Chronicle en de Morning Advertiser zeggen, dat de pogingen om lord John Russell en lord Palmerston tot onderlinge samenwerking te brengen, mislukt zijn, en schipbreuk hebben geleden op de eeroezucht van lord John Russell, die niet anders in het bewind wil treden dan als eerste Minister.

Er zijn berigten uit New York ontvangen, meldende dat de President Buchanan op de grenzen van Mexico troepen vereenigde en dat de wetgevende vergadering van Nicaragua de concessie tot daargestelling eener communicatie voor de scheepvaart tusschen de twee Oceanen, die door de regering van dat gemeenebest aan den Franschman Belly verleend is, en den daaraan verbonden afstand van grond, niet wilde bekrachtigen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

GRAVENHAGE, den 30sten Mei 1859.

Volgens ingekomen berigt van Zijner Majesteits vice-consul te Venetië, heeft de bevelhebber van de Fransche zeemagt in de Adriatische Zee aan de aldaar residerende consuls doen weten, dat de haven van Venetië is gesteld in staat van blokkade.

Volgens een door Zijner Majesteits gezant te St. Petersburg medegedeeld berigt van den 21sten Mei, is door het keizerlijk departement van buitenlandschen handel vastgesteld, dat voortaan alle vreemde schepen, hetzij al dan niet van eenen meefbrief voorzien, in de Russische havens, voor de berekening der verschuldigde tonnegelden, zullen overgemeten worden.

Naar aanleiding eener mededeeling van Zr. Ms. minister-resident te KONSTANTINOPEL, worden de gezagvoerders van Nederlandsche schepen herinnerd aan de bestaande verordeningen der Turksche regering om bij het binnenkomen der Dardanellen hunne scheepspapieren te laten viseren. Dit kan slechts des daags geschieden, zoodat de schepen welke na zons-
oergang voor de Dardanellen komen, verplicht zijn bij het eerste kasteel te ankeren.

Schepen, die zich aan deze verplichting trachten te onttrekken, staan niet alleen bloot aan het vuur der Turksche batterijen, maar vervallen te Konstantinopel in eene straf-quarantaine van 10 dagen, al zijn hunne papieren overigens in goede orde.

Daar de pest bovendien wederom te Bengazi is uitgebarsten, zullen de gezondheids-reglementen op nieuw met meerdere gestrengheid dan anders het geval is worden toegepast.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden is mededeeling gedaan dat de afdeelingen benoemd hebben tot hare voorzitters, de heeren: van Beeck Vollenhoven, van Rijkevorsel, Blankeheyne en Borski;

tot onder-voorzitters, de heeren: van Heeckeren van Wassenaer, Tonkens, van Nispen van Pannerden en van Aylva van Pallandt.

De Commissie van Rapporteurs voor de wets-ontwerpen, betrekkelijk den verkoop, het in pand nemen enz. van militaire kleedingstukken,

tot goedkeuring eener overeenkomst met den polder Oud-Herkingen; tot naturalisatie van onderscheidene personen,

hebben daaromtrent hare verslagen uitgebragt. Aanstaanden Woensdag ten 1 ure zullen die wets-ontwerpen in behandeling worden genomen.

Daarna zal behandeld worden de begroting van uitgaven voor de Kamer voor 1860, welke door de Huishoudelijke Commissie is ingediend.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de Commissie van Rapporteurs voor de wets-ontwerpen betrekkelijk de samenblijving der miliciens van het Limburgsche contingent van het Duitsche bondsleger daaromtrent haar eindverslag uitgebragt. De Kamer zal op morgen ten 11 ure over die wets-ontwerpen beraadslagen.

De Huishoudelijke Commissie heeft de raming van uitgaven voor de Kamer voor 1860 ingediend.

Blijkens de jongst ontvangen Javasche Couranten, loopende tot de 9den April is bij besluit van den Gouverneur-Generaal van 27 Maart 1859 de tijdelijke waarneming van het ambt van vice-president van den Raad van Nederlandsch Indië, opengevallen door het overlijden van den titel-arts P. J. B. de Perez, opgedragen aan het oudste in benoeming van de aanwezige leden van dien Raad mr. A. Prins.

Door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië zijn verder de volgende beschikkingen genomen:

bij het civiel departement;
benoemd: tot president der wees- en boedelkamer te Banda, jhr. J. O. Rendorp; tot hoofdcommies bij de directie der producten en civile magazijnen J. M. C. Degent; tot pakhuismeester bij het zouthoofddepôt te Tanara, P. L. Luyker; tot wendmeester in de afdeeling Demak en Grobogan W. G. M. v. d. Kaai; tot 1sten onderwijzer bij de gouvernements-derde lagere school te Weltevreden, D. C. de Bruin; tot assistent-resident voor de politie te Soerabaja, E. A. J. D. Dibbits; tot assistent-resident voor de comptabiliteit, E. C. Bangert; tot assistent-resident van Hila en Larika, A. P. van Leeuwen; tot tijdelijken buitengewonen 1sten klerk bij de algemeene rekenkamer A. A. Voorneeman; tot 1ste klerken bij de directie van finantien H. le Congo en J. C. Florentinus; tot elève-opzichter bij 's lands burgerlijke openbare werken, P. A. de Jonker; tot administrateur der timijnen in het district Blinjoe F. F. J. van Hengst; voorloopig benoemd: tot telegraphisten, S. A. J. de Bruyn, P. J. van Kampen, M. Wruick, F. A. Kamsma, J. G. Spier, R. F. R. Knaap, L. R. Priester, G. F. A. Sperhak en H. J. Scholten;

ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gezagvoerder van de gouvernements-kruisboot n°. 3, J. J. Pielaat; eervol, wegens vertrek, als president der wees- en boedelkamer te Banda, M. H. W. Nieuwenhuys; door de algemeene rekenkamer, op zijn verzoek D. W. Nachman, J. A. Batiest, P. Bothelho; verleend: een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan H. W. Balzar, W. Hamstra, C. A. D. Wiers van Coehoorn, C. J. Knoop;

bij het militair departement:
benoemd: tot adjudant bij het 9de bataillon den 1sten luitenant H. C. Bruggeman;

bevorderd: tot 1sten luitenant bij het regiment Oost-Indische cavalerie F. Bovens; bij het wapen der infanterie: tot 1ste luitenant M. E. van Zuylen, J. G. D. Oberschorfheide, H. M. Tersteego, J. J. Aitton, L. A. van den Berg, J. W. Themmen, G. L. N. Britt en A. M. de Buck; bij de militaire administratie: tot intendant 2de klasse C. Vemer; tot onder-intendant 1ste klasse J. G. Bennink; tot betaalmester 1ste klasse J. P. H. de Lassasie; tot adjunct-intendant A. G. Gelondemans; geplaatst: bij de militaire geneeskundige dienst, bij het groot militair hospitaal te Wettevreden de officieren van gezondheid 3de klasse R. W. Deibel en J. F. L. C. Arendsen, de Wolff; bij het garnizoens-hospitaal te Macassar de apotheker 2de klasse A. A. Backer Overbeek; bij het 7de bataillon de majoor J. W. J. Piper;

ontslagen: uit 's lands dienst L. B. van Sprew; op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, P. M. Gallas;

verleend: een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan J. de Jong;

bij het marine-departement:
benoemd: tot vice-comm. bij het vak van scheepsbouw bij het marine-etablisement te Soerabaja J. L. Bruggeman;

ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de werkmans A. F. Kessler; wegens ziekte, onder toekenning van wachtgeld, de hoofdcommies J. J. Winsser;

Voorts zijn de volgende beschikkingen genomen.
door den directeur van finantien, benoemd tot 1ste klerken bij de directie, H. le Congo en J. C. Florentinus, klerken;

door den directeur der cultures, weder geplaatst bij de indigo-cultuur, de, op zijn verzoek, eervol uit zijne betrekking ontslagen opziener 3de klasse K. C. Meulenhoff, zijnde hij ter beschikking gesteld van den resident van Bagelen;

door den directeur der burgerlijke openbare werken, benoemd tot éleve-opzichter bij 'slands burgerlijke openbare werken, de tijdelijke opzichter (werkbaas) bij den waterstaat te Samarang P. A. de Jonker, met aanwijzing van Buitenzorg tot standplaats;

door de algemeene rekenkamer, ontslagen, op verzoek, eervol, als tijdelijk buitengewoon 1ste klerk bij dat collegie, D. W. Hachtman; en als zoodanig benoemd de tijdelijk buitengewone klerk A. A. Voornemen;

door de hoofdcommissie van onderwijs: eervol ontslagen: de ondermeester aan de gouvernements-lagere school te Grisse, F. A. de Graaff; de ondermeester aan de gouvernements-eerste lagere school te Amboina, G. P. J. Canela; de kweekeling aan de gouvernements-lagere school te Pekalongan F. Strielack en te Grisse D. P. E. van Loodsbroek; — ontslagen de ondermeester aan gouvernements-lagere school te Pasoeroean H. Burer;

benoemd: tot 2den onderwijzer aan de stadsschool te Batavia, de onderwijzer voor de Oost-Indische dienst J. Kunst; tot onderwijzer aan de gouvernements-lagere school te Pekalongan, J. van der Veer, te Rembang; tot onderwijzer aan de gouvernements-lagere school te Rembang, N. P. L. Boijer, te Samarang; tot 2den onderwijzer aan de gouvernements-tweede lagere school te Soerabaja, A. van Oijen, 2den onderwijzer aan de stadsschool te Batavia; tot 3den onderwijzer aan de gouvernements-eerste lagere school te Soerabaja, P. C. van Ghert, 2den onderwijzer aan de gouvernements-tweede lagere school aldaar; tot 2den onderwijzer aan de gouvernements-tweede lagere school te Soerabaja, J. E. van der Wijk, onderwijzer te Pekalongan; tot onderwijzer aan de gouvernements-lagere school te Menado, L. N. van der Hook, ondermeester te Buitenzorg; tot onderwijzer aan de gouvernements-lagere school te Pasoeroean, J. L. Bloemhard, idem te Poerworedjo; tot onderwijzer aan de gouvernements-lagere school te Poerworedjo, J. A. Mierop, ondermeester aan de gouvernements-derde lagere school te Samarang; tot 4den onderwijzer aan de gouvernements-tweede lagere school te Soerabaja, J. Leegstra, ondermeester te Soerakarta; tot onderwijzer aan de gouvernements-lagere school te Buitenzorg, H. van der Wulp, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd; tot 3den onderwijzer aan de Roomsch-katholieke weeshuisschool te Samarang, J. M. Halewijn, ondermeester aan de gouvernements-eerste lagere school aldaar; tot onderwijzer aan de gouvernements-lagere school te Madioen, H. A. van der Put, onderwijzer voor de Oost-Indische dienst; tot onderwijzer aan de gouvernements-lagere school te Fort de Kock, J. A. Immink, idem te Buitenzorg; tot ondermeester aan de gouvernements-tweede lagere school te Weltevreden, W. H. Snethlage, idem te Serang; tot ondermeester, de kweekeling aan de Roomsch-Katholieke weeshuisschool te Samarang, G. Piekhaar; tot ondermeester C. Barrett, kweekeling aan de gouvernements-lagere school te Benkoelen; tot kweekeling aan de gouvernements-derde lagere school te Soerabaja, E. Spier; idem tweede lagere school te Samarang, J. F. E. Jorissen; idem eerste lagere school te Amboina, B. J. Lans; idem tweede lagere school te Macassar, J. D. J. Snell; idem eerste lagere school te Padang, J. N. Dumont; idem tweede lagere school te Amboina, C. Soumokil; idem lagere school te Cheribon, J. Claeys;

door den resident van Soerabaja: benoemd tot 1sten klerk op het residentie-bureau aldaar, J. Leidelmeijer;

door den ambtenaar, tijdelijk belast met de leiding der dienst van de gouvernements-telegraphen in Nederl. Indie: benoemd tot leerling-telegraphisten op het telegraaf-kantoor te Weltevreden, D. W. Vermeer, A. A. Bier, J. Keilman, G. van Heeren, A. H. Holdert en A. F. C. Buckmann; tot chef van het telegraaf-kantoor te Madioen, de telegraphist G. W. A. Strick van Linschoten, te Soerabaja; idem te Proboling, de leerling-telegraphist J. A. J. de Bruin, chef van het telegraafkantoor te Buitenzorg; idem te Buitenzorg, de leerling-telegraphist aldaar, G. N. A. Rochell; — overgeplaatst van het telegraafkantoor te Weltevreden naar dat van Ambarawa, de leerling-telegraphist A. J. J. C. Guise.

Wij ontleenen aan die Couranten nog de volgende mededeelingen:

Batavia. Dezer dagen werd per telegraaf van Pasoeroean en Soerabaja het treurige bericht ontvangen, van het overlijden, op den 16den dezer, ter reede van Badjoa, van den vice-president van den raad van Nederlandsch Indie, gouvernements-commissaris voor Celebes en onderhoorigheden, den heer P. J. B. de Perez.

Eene hersenkoorts maakte een einde aan zijn zoo nuttig leven.

— Tot aanvulling der vroegere mededeelingen betreffende de verrigtingen der expeditionaire troepen tegen Boni kunnen de volgende bijzonderheden worden vermeld.

Zoo als bereids in de *Javasche courant* van 2 Maart jl. n°. 18, vermeld is, had de aanval op Badjoa den 12den Februarij plaats door drie kolonnes onder de leiding van den 2den kommandant kolonel Waleson.

Deze wijze van aanval was gegrond op eene verkenning van den kapitein-adjoint, thans chef van den staf der expeditie, G. S. J. J. D. Bijl de Vroe, welke den vorigen dag door den generaal-majoor, opperbevelhebber der expeditie, vergezeld van den chef van den staf naauwkeurig was bevonden.

Het debarqueren der voor de landing bestemde troepen in de verschillende vaartuigen begon des morgens ten half vijf ure.

Den luitenant ter zee 1ste klasse C. A. B. D. Rijk was hierover de zorg opgedragen, terwijl het bevel over de gewapende sloepen, die de landingstroepen moesten beschermen, was toevertrouwd aan den luitenant ter zee 1ste klasse J. Croes. De halve 3poundsbatterij met 4 mortieren benevens 2 secties sapeurs werden op vlotten overgebracht.

Het weder vrij kalm zijnde, roeiden deze 3 kolonnes naar de plaatsen heen bij debarquements-order aangewezen en kwamen zij daar met het aanbreken van den dag aan. Digt onder den wal komende, werd het eerste schot door den vijand op den linker vleugel der gewapende barkassen gelost, van de tusschen Badjoa en Bola Litoe-Telang gelegen versterking. Onmiddellijk hierop viel het sein (een pistoolschot) om het vuur van onze zijde te beginnen. Eenige oogenblikken te voren was het geweervuur uit de geheele en het kanonvuur uit den regter vleugel der vijandelijke linie geopend geworden. Enkele schoten sloegen vóór de sloepen in het water, doch over het algemeen werd te hoog gevraagd, waaraan het te danken is, dat wij geene verliezen leden.

Nadat het goed gedirigeerde vuur van de gewapende sloepen een half

uur had aangehouden, werd het sein tot staken en last tot den aanval gegeven, waarop de debarquementsvaartuigen terstond vooruit reedden, om zoo dicht mogelijk onder den wal het strand te naderen.

Op omstreeks 150 passen van het strand werd gedebarqueerd en na dien afstand doorwaad te hebben, drongen de tirailleurs van de 2de en 3de kolonne (10de bataillon infanterie) na eenen korten doch hevigigen tegenstand in den eersten aanloop de kampong door en stelden zich aan den buitenrand daarvan in slagorde op, terwijl het gros der kolonnes in de kampong zelve geformeerd werd. De 1ste kolonne (marine-landingsdivisie) landde ter zijde van eene van klipsteen opgetrokken versterking, vond die verlaten en trok er terstond in. Die versterking was aan de zeezijde gewapend met 7 kanons, die vernageld werden.

De cavalerie-aanval op de eerste kolonne werd medelijdzaam door den vijand uitgevoerd. Gesloten orde bestond daarbij niet. De ruiters kwamen in een ongeregelde hoop in den ren met geweldige lans op troepen af, die slechts den tijd hadden zich in drie groepjes te formen en het tweegelede renvuur te openen, toen de ruiters reeds op omstreeks 50 passen genaderd waren. De charge werd doorgezet tot op 25 passen, als wanneer de paarden weigerden voor- of achterwaarts te gaan. Daardoor had ons vuur eene moorddadige uitwerking. De twee als gesneuveld opgegevene hoofden waren Daing-Ranko, Sabandar van Badjoa en Daing Bamba Ladoda, volle neef der Koningin van Boni.

Naauwelijks was deze attaque afgeslagen of er kwam eene nieuwere vijandelijke kolonne aanrukken, ter sterkte van ongeveer 1000 man en 300 ruiters. Onze troepen formeerden zich ten spoedigste in carré, de aanrukkende vijand bleef echter bedaard avanceren, doch toen de vlugtende ruiters, door onze tirailleurs vervolgd, hen naderden, trok die kolonne langzamerhand terug in de richting van de kampong Tjeloe.

Intusschen waren de overige expeditionaire troepen mede gedebarqueerd en daar de vijand in den namiddag ophield onze troepen te harcelen, werd het bivouac betrokken en de veiligheidsdienst geregeld.

Den nacht van 12 op 13 Februarij en den volgenden dag deed de vijand geene aanvallen, doch tegen den middag hadden de troepen veel te lijden van zware regenbuijen; den volgenden nacht trachtten de vijandelijke patrouilles 3 malen ons bivouac te alarmeren, ten 11½, 23¼ en 4¾ ure. De vijand werd evenwel telkens spoedig op de vlugt gedreven. Bij die alarmeringen waren de troepen gewind geformeerd en heerschte overal orde en bedaardheid.

Den 15den Februarij, des morgens ten 6 ure, rukten uit het 8de en het 10de bataillon infanterie, de halve compagnie sapeurs, de halve 3pounds-batterij met eene sectie mortieren en het escadron cavalerie om eene verkenning te doen, die ten doel had om na te gaan of wellicht ten zuidwesten van Badjoa geen gunstiger terrein voor troepenbeweging gelegen was, dan dat ten westen van onze positie, hetgeen men door zoo moeten trekken om Boni langs den kortsten weg te bereiken, en of door aanvankelijk in eene zuidwestelijke richting te marcheren, achter de hoofdplaats Boni kon worden gedeboucheerd.

Men werd evenwel in die verwachtingen te leu gesteld en vond reeds na een half uur afstand te hebben afgelegd een drassig en impracticabel terrein, terwijl, zoo ver het oog reikte, niets dan met male (djagon) beplante velden zichtbaar waren.

Er werd daarom besloten den marsch niet verder in die richting voort te zetten, maar zuidwaarts te marcheren, de kampong Tello te bereiken en daarna naar het bivouac terug te keeren.

Gedurende dezen marsch deed de vijand, die zijne troepen (infanterie en cavalerie) uit de omliggende kampongs had te samen getrokken, wel geen bepaalden aanval, doch zijne uitgezwermde tirailleurs en de in eenige boomen op onze flanken en rug geplaatste, en door de dicht begroeide takken onzichtbare schutters verontrustten onze kolonne door hun moorddadig vuur.

Door onze tirailleurs op de vlugt gedreven, vertoonde zij zich evenwel spoedig op eenig ander punt, om ons op gelijke wijze van achteren te bestoken.

Het was een guerilla-krijg, die met veel beleid bestuurd werd en waarbij onze troepen, het nemen der kampong Tella medegerekend, het volgende verlies leden:

gesneuveld, van het 3de bataillon — de 1ste luitenant W. M. van Wielik Schelfhout, 1 Europeaan en 6 Ambonische fuseliers; van de ambulance, 1 Europeesch korporaal en 1 Bataviasche koeli.

Gewond: 3de bataillon 1 Eur. fuselier en 7 Amb. fuseliers, 10de bataillon 1 Inl. fuselier. Eskadron cavalerie de 1ste luitenant P. J. van der Heyde en 1 Eur. cavalierist.

Vermist: 1 troepenpaard. Het lijk van den 1sten luitenant van Wielik Schelfhout werd in den namiddag ten 5 ure door de officieren ten grave begeleid. De overige gesneuvelden waren bereids door de ambulance begraven.

Bij den opmarsch naar Boni, den 28sten Februarij, was de expeditionaire magt verdeeld in 3 kolonnes, zamengesteld als volgt: 1ste kolonne voorhoede. Kommandant, luitenant-kolonel Kellerman, tevens kommandant der expeditie, staf-officier de kapitein Steck; het regter halve 14de bataillon (de marine-landingsdivisie; de vijfde compagnie van het 10de bataillon (en tirailleur); de sectie houthouwers van de 6 pds. batterij; eene sectie sapeurs; een peloton cavalerie; de ambulance.

2 kolonne centrum, waarbij de kommandant der expeditie J. A. Waleson met den chef van den staf, G. S. J. J. D. Bijl de Vroe; het 8de bataillon infanterie; de sectie kanons van de 6 pds. batterij; de sectie houthouwers van de 3 pds. batterij; eene compagnie cavalerie en de ambulance.

3 kolonne achterhoede, onder de bevelen van den majoor J. C. J. Smits, staf-officier de 1ste luitenant-adjudant (thans kapitein) S. Meijers; 5 compagnien van het 10de bataillon, de sectie kanons van de 3 pds. batterij, de 4 mortieren van 11½ duim, eene sectie sapeurs, een peloton cavalerie en de ambulance.

Met inbegrip der officieren telden de kolonnes eene sterkte van 2490 combattans.

De marschvorm der infanterie was in kolonne met divisien op pelotonafstand, het front, de regter flank en rug werden gedekt door infanterie-tirailleurs en de linker flank door de cavalerie.

Een 40tal scherpschutters was ter beschikking van den kommandant der artillerie aan de voorhoede toegevoegd.

Zoo als bekend is, trof de omtrekkende beweging dezer troepen geheel doel, waartoe ook veel bijdroeg eene demonstratie, die door den kapitein Rijkens met een gedeelte van het te Badjoa achterblijvende linker halve 14de bataillon en een 500tal met lansen gewapende koelies langs den grooten weg in de strekking van Boni werd gedaan.

De rigting die de 1ste kolonne (voorhoede) na het verlaten van het bivouac te Badjoa nam, werd door den kapitein Steck aangegeven, op inlichtingen van den stukrijder 1ste klasse Latola der 18de compagnie (3 pondsveldbatterij) die om zijne bekendheid met het terrein tot gids verstrekte.

Nadat men de kampong Tello op een aanmerkelijken afstand voorbij was gegaan, veranderde de kolonne regts van directie en werd de rigting zoodanig genomen dat zij midden door de kampong Maloi, die door een djagongveld in twee deelen wordt gesplitst, zonde marcheren. Op 400 passen die kampong genaderd zijnde, deed zich de oorlogskreet der Bonieren en te gelijker tijd hun vuur hooren. De tirailleurs van het 10de bataillon, onder den 1sten luitenant von Below, versterkt door de 1ste compagnie van het 14de bataillon (kapitein J. van Leyden) ontvingen last, de eerstgenoemde om den vijand uit het regter gedeelte der kampong te verdrijven en aan den buitenrand stand te houden, en laatstgenoemde om de passage tusschen de twee gedeelten der kampong vrij te maken. De aanval op de regter kampong werd te gelijker tijd ondersteund door de houwitersectie van 12 duim, welke op 500 passen de kampong met granaten beschoten. De resultaten dezer werpen waren allezins gunstig. Alvooreerst werd bekendgemaakt dat de troepen der Indische tirailleurs van het 10de bataillon dat de vijand teruggedrongen werd. Daarop werd besloten de bovenomschreven passage door het gros der voorhoede te forceren en werd de sectie houwiters in een zeer gunstig terrein opgesteld. Terwijl deze zich in batterij stelden, werd op de in de passage gekomene troepen, die zich in carré geformeerd hadden, door eene in ons front gelegene linie van vijandelijke versterkingen, alsmede uit de links en regts gelegene kampongs een hevig geweervuur geopend, dat ons echter zeer weinig nadeel toebrengt.

Eene links voorwaarts gelegene versterking werd met granaten en kartetsen beschoten en daarna door de tirailleurs aangevallen, met het gunstige gevolg dat weldra alle sterkten de eene na de andere door den vijand in wilde vlucht werden verlaten. Het geweervuur onzer steeds voortrukkende tirailleurs belette hen zich te verzamelen.

In de regts voorwaarts op omstreeks 1000 passen gelegene kampong Tibedjong waren vijandelijke ruiters verzameld. Twee voorwaarts staande huizen met granaten beschoten zijnde, duurde het niet lang of die cavalerie werd op de vlucht gedreven en met kartetsen zoodanig beschoten dat de verdere marsch voor goed van vijanden gezuiverd was. Een panische schrik scheen van dat oogenblik den vijand te hebben bevangen. De vlucht nam al meer en meer toe, toen de houwitersectie eenige schoten met granat-kartetsen op de vijandelijke ruiters deed, welke de schoonste resultaten opleverden.

Nadat ook dit vuur opgehouden had, rukte de kolonne weder voorwaarts en werd verder vertrouwd te worden en weldra lag Boni voor haar.

De beide batterijen der expeditie werden nu in linie vereenigd en eene verkenning naar de met eenen aarden wal omringde hoofdstad bevolen. Ten dien einde werden de compagnies van het 10de en 14de bataillon (1ste luitenant von Below en kapitein van Leyden) die tot dusverre steeds en tirailleur aan het hoofd waren geweest, vervangen door de 2de en 3de compagnie van laatstgenoemd bataillon, respectielijk onder den 1sten luitenant van Oort en den kapitein Stennekes, met last om Boni binnen te dringen en de beide kratons, mesigit en verdere hoofdgebouwen in besit te nemen.

Daarna rukten de twee halve batterijen, de 4 nog overgeblevene divisien infanterie met de cavalerie der voorhoede den aarden wal binnen en namen omtrent op kartetschotsafstand positie, weldra volgde het ontruken en de achterhoede waarvan het 10de bataillon en de 4 mortieren aan deze zijde van den wal in stelling bleven.

De majoor Belle rukte nu met de 1ste compagnie van het 9de bataillon ter ondersteuning van de reeds daar zijnde twee compagnies van het 14de bataillon naar Boni, om de kraton der koningin en de mesigit in de asch te leggen, waartoe eene sectie sapeurs onder den luitenant Stijman werd vooruitgezonden.

De kapitein Steck, die zich in de hoofdkampong begeven had, kwam inmiddels rapporteren, dat Boni geheel verlaten was en weldra verkondigden de opstijgende rookwolken aan de zoo geduchte Bonieren dat de zetel van hare overmoedige koningin gevallen en aan vernieling prijs gegeven was.

— Blijkens de van 7 Maart jl. tot den 1sten April jl. van Palembang ontvangen berichten nopens den stand van zaken in de Lematang Oeloe (Palembang) werd ijverig voortgegaan met het insluiten der versterkte doesson Djatie. Daarbij is evenwel veel vertraging ondervonden, doordien een groot aantal tot de expeditie troepen behorende koelies tot het aanbrengen van vivres moest gebezigd worden.

Voor de insluiting werden vier wachtposten voldoende geacht en daartoe zoodanige emplacementen uitgekozen, dat zij met elkander in verbinding stonden en zich onderling beschermden, terwijl zij bovendien alle gemeenschap met die doesson beletteden.

De hoofdpост van die keten werd bereids den 10den Maart door 1 officier en 50 man bezet, en onmiddellijk daarna een aanvang gemaakt met de tweede, welke den 14den daaraanvolgende gereed was.

Inmiddels werd Djatie voortdurend beschoten van uit Selawée en Mocara Sehan. In verband met de steeds naauwere insluiting, waarvan de 3de post op den 17den voltooid was, en het doen van aanhoudende patrouilles in den omtrek, waarbij de vijand telkens verjaagd werd en verliezen leed, had een en ander ten gevolge, dat vele hoofden en munitieginger die plaats van lieverlede verlieten en hun getal op den 12den zoo doende reeds tot op 200 verminderd was.

Naar mate de insluiting hare voltooiing naderde begon bij de munitiegingen de vrees te vermeederen om in onze handen te vallen.

Bovendien ontstonden onder hen onenigheden over het onvoldoende der uitgedeelde levensmiddelen en werd op den 18den door die munitiegingen een mislukte aanval op de wachtpost n°. 3 gedaan, welke door den 2den luitenant A. C. H. Ahn met kracht verdedigd werd.

Daarbij sneuvelde een, naar diens kleeding te oordeelen, voornaam munitieging, en bemagtigden wij bovendien 1 geweer en nog andere wapens en oorlogsbehoeften.

Ten gevolge van dit alles viel die doesson eindelijk op den 29sten Maart in onze handen, waarbij wij eenige lilla's, geweren en lansen op den vlugtenden vijand buit maakten, die bovendien eenige dooden en gekwetsen achter liet.

Intusschen was de majoor van den Bergh op den 13den, hersteld van zijne bij den eersten aanval op Djatie bekomen wonde, in het hoofdkwartier te Selawée teruggekeerd en nam deze, ten gevolge der overplaatsing van den luitenant-kolonel Lammerée naar elders, het bevel der voor Djatie vereenigde expeditie troepen op zich.

— *Amboina.* — Het weder was alhier gedurende de maand Februarij aanhoudend droog en drukkend heet.

In de afdeelingen Amboina en Hila is de oogst van het nagelproduct geheel afgeloopen en in 's lands pakhuizen bereids ingeleverd; bedragende in de eerstgenoemde afdeeling 43,671 pond en in de tweede, genoemde 32,584 pond.

In de afdeeling Saporoea en Haroeke was men nog bezig met plukken en droogen, en wordt het product geschat op 143,556 pond.

De aanplant van cacao wordt zoowel in particuliere tuinen als in de verschillende negorijen met ijver voortgezet.

Banda. — De weersgesteldheid was gedurende de eerste helft van de maand Januarij redelijk; de tweede helft kenmerkte zich door zware winden uit het W. en N.W., welke somwijlen in ligte stormen overgingen, meestal gepaard met zware regenbuien.

De stand der cultuurs was goed.

De oetentiek in de onderscheidene perken bedroeg 4,317,255 pitten, omstreeks 6534 pond foelie en 88,536 pond noten uitmakende.

Bij 's lands pakhuizen werden geleverd 9057 pond foelie, productie van de maand December 1858, en 204,727 pond noten, zijnde de productie van de maand September 1858.

Menado. Minahassa. — Gedurende de maand Februarij was de weersgesteldheid alhier zeer ongelijk. Langs de Noord- en Westkust vielen aanhoudend zware regens, terwijl langs de Oostkust de regen schaarsch was. In de bovenlanden was het weder afwisselend. De wind woei meestal uit het Noorden; hetgeen in dit jaargetijde, waarin gewoonlijk westelijke winden domineren, eene afwijking van den regel mag genoemd worden.

Op den 10den dier maand, omstreeks drie ure in den morgen, werd eene ligte aardschudding waargenomen.

De bevolking hield zich hoofdzakelijk bezig met padiplanten en miloe-oogsten.

Ofschoon de zeeroovers vroeger gewoonlijk in de maand Februarij de kustten van Menado onveilig maakten, had zich tot het einde van Februarij geene enkele rooverspraauw vertoond.

Gbrantalo. De weersgesteldheid was gedurende de maand Januarij buitengewoon droog, met sterken wind.

Den 14den dier maand had des avonds omtreeks tien ure eene ligte aardbeving plaats.

De Java-zaadpadi is uitgeplant en staat gunstig. Men werkte aan de waterleidingen en hield zich overigens bezig met het aanplanten van koffij, welke laatste arbeid door de langdurige droogte belemmering ondervond.

Van de onlangs geplante vreemde katonizaden zijn 429 pitten opgekomen, zoodat genoegzaam zaad zal kunnen worden gewonnen.

Ternate. — De berichten over de maand Februarij behelzen het volgende.

Het weder was bijzonder warm en drukkend, niettegenstaande de hevige Noord-westelijke winden, die in de eerste helft der maand heerschten.

Den 11den, des morgens ten 4½ ure, werd een ligte schok van aardbeving waargenomen, waardoor echter geene schade werd aangerigt.

De berg bleef aanhoudend en somtijds vrij sterk rooken.

Den 29sten September II. zijn te Doreh (Nieuw Guinea) aangeland 11 schipbreukelingen, waaronder de gezagvoerder Utenhoven van het Belgische schip *Constance*, van Antwerpen, welke bodem, zellende van Sidney naar Manilla, op eene onbekende klip nabij de Carolina-eilanden is gestrand. Na negen en tachtig dagen, bijna van alles onthloot, in zee te hebben rondgezworven, werden deze ongelukkigen nabij de kust van Amberbakin door menschen van dat landschap ontmoet, en naar den Nederlandschen zendelingpost gebracht. Eene sloep met vijf manschappen, dien met hen het wrak had verlaten, was in een donkeren nacht uit het gezigt verloren en sedert niet weder gezien.

Te Bangaai werd bericht ontvangen dat zekere Boeginesche anachoda Oewa Tja Oena genaamd, die zich voor een tripangvischer had uitgegeven, doch werkelijk een sahandhar van Boni was, belast om den bassil of het hoofdgeld der Bonische badjorezen op te halen, met drie prauwen de eilanden Bankallang en Peling aangedaan en aldaar eenige menschen geroofd had.

Eene kruisprauw, hen achterna gezonden, kwam onverrichter zake terug, daar zij niet sterk genoeg was om deze Boeginezen, die hunne gevangenen niet goedschiks wilden in vrijheid stellen, met geweld daartoe te dwingen.

Daar deze paduakangs, welke 8 dagen vroegen de wateren van Bangaai verlaten hadden, zich nog waarschijnlijk te Tomboekoe zouden bevinden, stoomde Zr. Ms. stoomschip *Suriname* derwaarts en arriveerde den 21sten Januarij te Satika, hoofdplaats van Tomboekoe, alwaar werkelijk drie paduakangs ten anker lagen.

De resident van Ternate, die zich aan boord van de *Suriname* bevond en met 8 gewapende matrozen aan wal was gegaan om de anachodas te ontmoeten, beval, nadat hem gebleken was dat de ten anker liggende paduakangs de bedoelden waren, de anachoda's in hechtenis te nemen, hetgeen niet zonder eenigen wederstand van hunne zijde gelukte.

Een hunner, Oewa Sadjino, poogde den resident met eene verborgen gehouden badé-badé te verwonden, welk opzet echter door de waakzaamheid van de hem omringende personen werd verijdeld.

Na een naauwkeurig onderzoek aan boord der prauwen werden aldaar 7 personen aangetroffen (vier volwassen meisjes en drie kinderen), die door de anachoda's gedurende hun verblijf in de wateren van Bangaai waren geroofd.

Enige der opvarenden waren den vorigen dag in kleine prauwtjes naar de Salabanka-eilanden vertrokken, zoodat slechts 8, met inbegrip der anachoda's, in hechtenis konden genomen worden.

Nadat den volgende dag hun misdrijf van menschenroof nader was bevestigd, werden wapenen en ammunitie en eenige koperen gongs aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Suriname* gebracht en de vaartuigen verbrand.

De beschuldigten zijn naar Ternate overgevoerd om aldaar te worden terechtgesteld.

Billiton. Gedurende de maand Februarij viel alhier weinig regen, waardoor overal gebrek aan water ontstond.

De weinig geplante padi staat, uit hoofde der droogte, slecht.

Ook vele mijnen kunnen daardoor niet werken.

In de Javasche courant van 8 Julij 1857, n. 57, werd melding gemaakt van eene reis van den Gouverneur-Generaal naar de Preanger regentschappen, met het doel om de kinaplantsoenen in die residentie in oogenschouw te nemen.

Bij die gelegenheid werd eene mededeeling gedaan van het belangrijk feit, dat zich toen juist aan eenige boomen de eerste bloesem vertoonde. Thans zijn door dr. J. E. de Vrij, inspecteur voor scheikundige onderzoekingen, toegevoegd aan den inspecteur belast met de leiding der kina-cultuur dr. F. W. Junghuhn, uit den bast van op Java aangekweekte jonge c. calisaga en c. condaminea boompjes, alcaloiden verkregen.

Eene hoeveelheid van 50 grammen grof poeder van den bast der c. calisaga leverde 2.155 grammen ruwe alcaloiden, of 4.31 pct. quinine, quindine en chinchonine. Eene gelijke hoeveelheid grammen grof poeder van den bast der c. condaminea leverde 0.2 grammen ruwe alcaloiden of 0.4 pct. chinchonine en quinine.

Deze resultaten kunnen, vooral met het oog op den jeugdigen leeftijd der planten, in vergelijking met de verkregen uitkomsten in Bolivia en elders, als bijzonder bevredigend worden aangemerkt.

Het groote, voor het belang der menschheid zelf gewichtige vraagstuk, of de kina op Java met hoop op goede uitkomsten geteeld kan worden, is daardoor opgelost.

Banjoewangi. — Op den 18den Maart jl., werd het bericht ontvangen, dat in de monding van straat Bali een Fransch schip was gestrand.

Bij onderzoek bleek, dat die bodem, genaamd *Concorde de Nantes*, op Batoe Litjin, ten zuiden van Passir-Poetih, op de steenen was vastgeraakt, in gevaarlijken toestand verkeerde en verloren zou zijn wanneer niet terstond de lading gelost en het vaartuig met kracht van de steenen kon worden afgehaald.

Zijner Majesteits stoomschip *Samarang*, inmiddels ter reede van Banjoewangi aangekomen, stoomde onmiddellijk derwaarts, en na veel moeite en inspanning mogt het den kommanderenden officier gelukken, het bedoelde vaartuig vlot te krijgen en op den 21sten daaraanvolgende behouden ter voormelde reede te slepen.

De stand van den agio op de drie hoofdplaatsen van Java was op den 1sten Maart 1859 als volgt:

	Batavia.	Samarang.	Soerabaja.
	Duiten.	Duiten.	Duiten.
een flende-gulden	12	12	12
kwart "	30	30	30
halven "	60	60	60
den Nederlandschen gulden . .	120	120	120
een twee-en-een-half-gulden-stuk	300	300	300
drie-gulden-stuk	360	—	360
gouden Willem	1200	1200	1215
halven dito	600	600	606
receptie ad f. l.	119	120	—
gouden Spaanschen dukaaten .	5040	5040	4560
Spaanschen dito	4680	4920	—
gouden dukaat (nieuw) . . .	—	860	744
Spaanschen mat.	366	336	318
Mexicaanschen dollar . . .	318	318	312
sikka-ropij	—	—	—
vijf-frank-stuk	—	—	—

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

No.	Rivieren.	Waarnemingspunten.	Rivierhoogte		Tijdstip.	In 24 uren	
			boven of beneden Amst. peil.	boven of beneden de nul der oude schaal.		gewassen.	gevallen.
29	BOVEN-RHJN	Keulen,	+ 39.12	+ 3.27	8 ure	"	0.21
29	WAAL	Nijmegen,	+ 9.39	+ 3.17	8 "	"	0.14
29	NEDER-RHJN	Arnhem,	+ 9.34	+ 2.43	8 "	"	0.15
29	GELDERSCHE IJSSSEL	Westervoort,	+ 9.87	+ 2.50	8 "	"	0.10
28		Maastricht, (brug)	+ 43.00	+ 0.80	8 "	0.10	"
28	BOVEN-MAAS	Maastricht, (hoofdschuis)	+ 42.54	"	8 "	0.15	"
29		Graaf	+ 6.25	+ 1.40	8 "	0.10	"
29	NIEUWE MAAS	Brielle	+ 0.74	"	H. W.	0.02	"
			- 0.79	"	L. W.	0.05	"

Met dit en eenige vorige nummers der *Staats-courant* zijn verzonden:
1°. vel 68 van het BIJBLAD I, behelzende het verslag van het verhandelde in de zitting der Eerste Kamer van den 27sten Mei jl.;
2°. vel 267—271, 272—275, 276—279, 280—284, 285—286, van het BIJBLAD II, inhoudende het verslag van het verhandelde in de zittingen der Tweede Kamer van 23, 24, 25, 26 en 27 Mei jl.;
3°. vel 269—270, 281—283 der *Bijlagen*.

ADVERTENTIE.

MINISTERIE VAN MARINE.

De gewone Audientie van den Minister van Marine zal op Vrijdag den 8den Junij aanstaande geen plaats hebben.
s Gravenhage, den 28sten Mei 1859.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

Op aanstaanden Woensdag, den 1sten Junij 1859, zal de gewone Audientie van den Minister van Staat, Minister van Koloniën, geen plaats hebben.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie Noordbrabant.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 14den Junij 1859, des voormiddags ten 10½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 6de district, aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur, te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het bouwen van eene Uitwateringshuis met Draaibrug over de rivier en daarstelling van een Buiten- en Binnenkanaal en verdere bijbehorende werken op het Rijksterrein nabij en ten Zuiden het Fort Crevecoeur in de provincie Noordbrabant.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig art. 15 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant, te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den vierden en derden dag vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatie te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 6de district, L. Rijsterborgh, den Ingenieur J. de Kruijff, en bij den Optigter E. Fischer, allen te 's Hertogenbosch.

s Gravenhage, 14 Mei 1859.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

Provincie Gelderland.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 10den Junij 1859, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 5de district, aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur, te Arnhem, worden Aanbesteed:

het aanleggen van Rijkswerken tot verbetering van de rivier de Waal, beneden Opijnen, provincie Gelderland.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving. Het Bestek ligt ter lezing aan het lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, te 's Gravenhage, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatie te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur jhr. J. Ortt van Schonauwen, en den Ingenieur J. A. A. Waldorp, te Arnhem.

s Gravenhage, 16 Mei 1859.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

Provincie Gelderland,
VAN TETS.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 10den Junij 1859, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 5de district, aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur te Arnhem, worden Aanbesteed:

het herstellen van 's lands Rijkswerken op den Boven-Rhijn, het Panterdensch kanaal, den Neder-Rhijn, de Lek, de Waal en de Maas, in de provincie Gelderland, met de leverantie van al de daartoe benodigde bouwstoffen, in zes perceelen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving. Het Bestek ligt ter lezing aan het lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatie te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur jhr. J. Ortt van Schonauwen, en de Ingenieurs J. A. A. Waldorp en P. J. H. Hayward, te Arnhem.

s Gravenhage, 12 Mei 1859.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

Provincie Zuidholland.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 20sten Junij 1859, des voormiddags ten 10½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10de district, aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het onderhouden van de Rijksoeverwerken, liggende ter weerszijden van de havens te Hellevoetsluis, en van de beide Hoornse hoofden aan den Oudenhoornschen Zeedijk, in de provincie Zuidholland, ingaande met den dag der goedkeuring van de Aanbesteding en eindigende den 30sten Junij 1860.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving. Het Bestek ligt ter lezing aan het lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Dingsdag vóór de Besteding, des morgens om 10½ ure, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatie te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. A. Beijerinck te 's Gravenhage, en bij den Ingenieur P. Caland te Brielle.

s Gravenhage, 13 Mei 1859.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

Provincie Overijssel.

HERBESTEDING.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verwittigt de gegadigden dat de Besteding van het eerste perceel van Bestravingswerken aan de Grooten Weg in de provincie Overijssel is afgekeurd.

Deze Herbesteding, van dat perceel is vastgesteld op Vrijdag den 10den Junij 1859, des middags ten 12 ure, aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur te Zwolle.

Deze Herbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig art. 11 van het op den 31sten Maart jl. goedgekeurde Bestek n°. 46. 's Gravenhage, den 25sten Mei 1859.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

MINISTERIE VAN MARINE.

De Minister van Marine herinnert alle houders van schuld-vorderingen ten laste van het Departement van Marine over 1858, dat hunne declaratie of rekeningen, volgens art. 2 der wet van 8 November 1815 (Staatsblad n°. 51), bij genoemd Departement moeten zijn ingediend vóór den laatste Junij van het loopende jaar, en dat de bedoelde stukken op dien dag niet meer kunnen worden aangenomen.

's Gravenhage, 30 April 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, wegens het in N. O. rigting uitwerken der plaat dwars in den weg, ter meede van Brouwershaven, tegen de N. O. punt der plaat eene witte tou (n°. 3) is geplaatst, in de peilingen:

de Kaapel van Scharendijke eene scheepslengte benoorden het baken van de Noordmolen in het oostend der kerk van Brouwershaven.

Op dezelfde reeden is de witte tou (n°. 9), een weinig westelijker geplaatst, het diep verplaatst geworden.

's Gravenhage, den 10den Mei 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de Baken van de Brouwershaven, met korbak voor het Slijtgat van de Brouwershaven, opgenomen en, op dezelfde marken en diepte, verangren is door eene zwart geschilderde IJzeren Reddingbaken, naar de uitvinding van de Brouwershaven.

's Gravenhage, den 23sten Mei 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSJ.

De Minister van Marine brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat, krachtens bepaling des Konings, in dit jaar 40 jongelingen als Adelborst der 3de Klasse voor de Marine (na behoorlijk afgelegd examen) op het Koninklijk Instituut voor de Marine te Willemsoord kunnen worden aangenomen.

De admiraliteit heeft op den 1sten October aanstaande, de toelating van de jongelingen, die hunne zonen of pupillen in dit Instituut wilschicken, openen in, voor of uiterlijk op den laatste Junij aanstaande, aan den Minister van Marine, een op zegel geschreven verzoekschrift, houdende:

- naam, voornaam, beroep, woonplaats en geboorteplaats der ouders of voogden;
- de godsdienstige gezindheid, waartoe de jongeling behoort;
- de toelating, dat de toelating, voor de Marine gevraagd wordt;
- de belofte van stipte voldoening aan de bepalingen van het reglement van het instituut.

Bij het verzoekschrift moet worden overgelegd:

- de geboorte-acte van den jongeling;
- een verklaring, dat hij gevaccineerd is of de kinderpokken heeft gehad, door eenen bevoegden geneesheer afgegeven.

In de maand Julij aanstaande zal in de Staats-courant het noodige bekend gemaakt worden, aangaande den tijd en de plaats van het te houden examen.

De vereischte kundigheden bestaan in:

- het schrijven van eene goede hand;
- kennis van de gronden der Nederlandsche, Fransche en Engelsche talen. Hierdoor wordt verstaan het maken van een opstel in het Nederlandsch en het vertalen van een gemakkelijk opstel in het Fransch of Engelsch, zonder grove taal- of stijlfonten;
- kennis van de gewigtigste tijdperken en gebeurtenissen der Vaderlandsche en algemeene geschiedenis;
- kennis van de beginselen der aardrijkskunde;
- de rekenkunde; hieronder is begrepen de leer der evenredigheden en der gewone en tiendeelige breuken, met toepassing op het metrieke stelsel.

Alleen bedrevenheid in de toepassing der rekenkunde op het dagelijksche leven, zal, als er meer aspiranten dan plaatsen zijn, bij overigens gelijke kundigheden, invloed op het nommer der rangschikking en dus op de toelating hebben.

De toelating tot het examen wordt geweigerd aan:

- die op den 1sten Januarij van het jaar, waarin de aanname wordt gevraagd, den ouderdom van dertien jaar niet hebben bereikt of hun zestiende jaar zijn ingetreden (dus worden in dit jaar alleen toegelaten zij, die in 1844 en 1845 zijn geboren).
- die geen Nederlanders zijn.

Vóór den aanvang van het examen worden de opgeroepen jongelingen geneeskundig onderzocht door eene commissie van drie leden, zijnde twee officieren van gezondheid bij de zeemagt en een burgerlijk geneesheer. Bij gebreken ongeschiktheid voor de dienst wordt de toelating tot het examen geweigerd.

De aspiranten, die het examen behoorlijk hebben afgelegd en in het door de commissie opgemaakte proces-verbaal geene hoogere nummers hebben, dan het bepaalde getal, worden als adelborsten der 3de Klasse op het instituut aangenomen.

Voor driejarige opleiding aan het instituut wordt duizend gulden betaald, in zes termijnen:

na de opneming op den 1sten Maandag in October	f 250
op den volgende 1sten April	200
" " " 1sten Maandag in October	200
" " " 1sten April	150
" " " 1sten Maandag in October	100
" " " 1sten April	100

Niets hoegenaamd meer voor kleeding, voeding, zakgeld, geneeskundige hulp of behoeften van onderwijs, wordt gedurende de drie eerste jaren ten laste der ouders of voogden gebracht.

Ten aanzien van verdere inlichtingen worden de belanghebbenden verwezen naar het door den Koning goedgekeurde reglement, dat verkrijgbaar is bij de Directie der Marine te Amsterdam, te Willemsoord, te Vlissingen en te Hellevootsluis.

's Gravenhage, den 1sten Mei 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSJ.

AANBESTEDING.

De Commissie van Administratie over de Gevangenis voor jeugdige Vrouwenlijke veroordeelden, tevens huis van verbetering en opvoeding van Meisjes, te Montfoort, zal op Vrijdag den 10den Junij 1859, des namiddags ten één ure, in de kamer der Commissie van genoemd Gesticht, onder nadere goedkeuring van Z. E. den Heer Minister van Justitie, in het openbaar aanbesteden: de benodigdheden voor Voeding, Verpleging en Onderhoud der Gevangenen en Meisjes gedurende het laatste halfjaar 1859, overeenkomstig de voorwaarden, welke ter lezing liggen bij Portier van het Gesticht, en waaromtrent nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Secretaris der Commissie.

Montfoort, den 28sten Mei 1859.

De Commissie voornoemd,
VAN DAM.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Groningen zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in openbaar, bij enkele inschrijving, Aanbesteden:

het herstellen van een gedeelte van het Garnizoens-Ziekenhuis te Groningen.

Deze Aanbesteding zal geschieden den 10den Junij 1859, des morgens ten elf ure, in het Huis de Beurs, bij J. E. Tiddens te Groningen, alwaar van den 1sten Junij het Bestek zal liggen.

Inlichtingen worden gegeven door den eerstaanwezenden Ingenieur te Groningen.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Willemstad zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar aanbesteden:

het bouwen van eene Loods tot berging van Artillerie-materieel in het fort Prins Frederik, te Ooltgensplaat.

Deze aanbesteding zal geschieden op Vrijdag den 3den Junij 1859, des morgens ten elf ure, in het Koffijhuis de Hoop te Willemstad, alwaar van den zes en twintigsten Mei het bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Willemstad.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

* In den jare 1800 negen en vijftig, den zeven en twintigsten Mei, ten verzoeken van Maria Hendrika van Bentem, Huisvrouw van Titte Koehoorn, wonende te Amsterdam, Lindenstraat, 711, ten deze woonplaats kiezende ten Kantore van den in dezen voor haar occuperenden Procureur G. J. Raakers, op de Warmoesgracht te Amsterdam, mitsgaders uit kracht van een verlot, door de Arrondissements-regtbank te Amsterdam (Eerste Kamer), bij beschikking op een daartoe strekkend verzoekschrift der Requirante, den achtsten November 1858 verleend, zijnde geregistreerd, en van een Vonnis, door dezelfde Regtbank (Eerste Kamer) tusschen partijen gewezen en ter openbare terechtzitting uitgesproken den 3den Mei 1859, zijnde mede geregistreerd,

Heb ik Leonardus Hubertus van Lieshout, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, aldaar wonende op den Singel bij het Klooster, D. 161,

ten tweeden male Gedagvaard:

voornoemden Titte Koehoorn, laatst gewoond hebbende te Amsterdam, doch thans afwzig, en gevolglijk mijn Exploit doende bij aanplakking van twee afschriften dezer Acte, het eene aan de voornamen Deur der Vergaderplaats van gemelde Regtbank, het andere aan het Huis der Gemeente van de stad Amsterdam, terwijl ik een derde afschrift daarvan heb overgegeven aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij welgemelde Regtbank, sprekende daartoe in deszelfs Parquet op het Paleis van Justitie te Amsterdam met Zijn Edel Achtbare zelve, die, ten blijke daarvan, het oorspronkelijk dezer met gezien geteekend heeft; zullende deze Dagvaarding voorts nog worden geplaatst in de Nederlandsche Staats-courant, als daartoe bij gemeld verlot aangewezen nieuwspapier; — ten einde:

aangezien de Requirante met den Gedaagde op den 16den Augustus 1848 te Amsterdam is gehuwd;

aangezien de Gedaagde, als Matroos aangemonsterd op het Barkschip *Libra*, Kapitein *Trip*, van Amsterdam is uitgezeild, vervolgens te Akyab komende, van daar op den 10den Mei 1852 naar herwaarts is gezeild;

aangezien er sedert dien tijd niets meer van schip, lading en zeevolk vernomen is en zij, naar alle vermoeden, zijn vergaan;

aangezien dit ongeluk, zoo door de Reederij als Assurateurs en andere belanghebbenden, als bepaalde waarheid is aangenomen en aan de Requirante geen maandgeld verder is uitbetaald geworden;

aangezien de Requirante vermeent dat uit het hiervoren ter neder gestelde voldoende blijkt van de afwezigheid van haren Man, en dat die langer dan drie jaren heeft plaats gehad, en zij alzoo, op grond van art. 549 van het Burgerlijk Wetboek, in verband met de wet van 9 Julij 1855 (Staatsblad n°. 67), tot de afwezig-verklaring van haren Man wenscht te procederen;

aangezien zij dan ook, bij de in den hoofde dezer aangehaalde beschikking, verlot verkregen heeft tot openbare Dagvaarding van den Gedaagde, ten einde, in geval van zijne niet-verschijning, door haar te

kunnen worden eisch gedaan, dat bij Vonnis van gemelde Regtbank zal worden verklaard, dat er Regtsvermoeden van zijn Overlijden bestaat, en zulks van af den tienden Mei 1800 twee en vijftig; voorts dat bij hetzelfde vonnis der Requirante vergunning zal worden verleend, tot het aangaan van een ander huwelijk;

aangezien de Requirante krachtens en overeenkomstig vermeld verlot, den Gedaagde, op een termijn van drie maanden hebbende doen dagvaarden om voor de gemelde Regtbank hetzij in persoon, hetzij door iemand van zijnentwege van zijn aanwezen te doen blijken, zonder dat hij noch iemand voor hem is opgekomen, daarvan bij het in den hoofde dezer aangehaalde vonnis acte is verleend met verlot tot het doen dezer tweede openbare Dagvaarding,

Mitsdien, na verloop van drie maanden na heden, en alzoo op Dingsdag den zesden September 1800 negen en vijftig, des voormiddags ten elf ure, te verschijnen ter terechtzitting der Arrondissements-regtbank te Amsterdam, zitting houdende aldaar in het Paleis van Justitie op de Prinsegracht bij de Leydsche gracht, om voor dezelve Regtbank, hetzij in persoon, hetzij door iemand van zijnentwege, van zijnaanwezen te doen blijken; zullende in het geval dat noch de Gedaagde, noch iemand voor hem is opgekomen, die van zijn aanwezen behoorlijk doet blijken, door de Requirante alsdan opharen voormelden eisch zoodanig worden voortgeproceedeerd, als zij volgens de wet zal vermeenen te behooren.

De kosten zijn in debet f 4.85.

L. H. VAN LIESHOUT.

Gezien en afschrift overgenomen door ons Officier van Justitie in het Arrondissement Amsterdam, in dato ut supra. (Get.) A. H. Hartogh. [Kosteloos.]

* * Op heden den zeven en twintigsten Mei een duizend acht honderd negen en vijftig, ten verzoeken van *Liekele Liekele de Vries*, Arbeider, en *Aaltje Liekele de Vries*, Winkeliersche, wonende te Nes op Ameland, het regt hebbende bekomen om in dezen kosteloos te procederen bij Vonnis van de Arrondissements-regtbank te Leeuwarden van den twaalfden April dezes jaars (behoorlijk geregistreerd), domicilie kiezende ten kantore van den Procureur *Reitze Attema* te Leeuwarden, die in dezen als zoodanig voor hen zal occuperen, en uit kracht van een Vonnis van dezelfde Regtbank, van den derden Mei 1859 (mede behoorlijk geregistreerd), heb ik *Lourens Harmenzon*, Deurwaarder bij het Provinciaal Geregtshof van Friesland, wonende te Leeuwarden,

ten eersten male Gedagvaard:

Warner Liekele de Vries, in der tijd Stuurman, woonachtig geweest te Nes op Ameland, doch thans afwezig, gevolgelijk mijn Exploit doende bij aanplakking aan de voorname deur der vergaderplaats van de Arrondissements-regtbank te Leeuwarden, terwijl ik een afschrift van hetzelfde heb overgegeven aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij dezelfde Regtbank, die het oorspronkelijke met gezien heeft geteekend, zullende hetzelfde voorts in de *Nederlandsche Staats-courant* worden geplaatst, als zijnde het bij voormeld Vonnis uitdrukkelijk aangewezen nieuwspapier,

Om na verloop van drie maanden, te rekenen van af den dag waarop deze Dagvaarding in gemeld nieuwspapier zal zijn opgenomen, en alzoo op Dingsdag den dertiensten September een duizend acht honderd negen en vijftig, s voormiddags ten tien ure precies, bij verlot gesteld den Procureur te verschijnen ter terechtzitting van de Arrondissements-regtbank, op het Paleis van Justitie te Leeuwarden, ten einde alsdan, hetzij in persoon, hetzij door iemand van zijnentwege van zijn aanwezen te doen blijken, den Gedaagde tevens verklarende, dat ingeval noch hij, noch iemand voor hem bij Procureur mogt opkomen en alzoo van zijn aanwezen niet behoorlijk mogt blijken, door de Requiranten zal worden geconcludeerd, dat hun daarvan zal worden verleend Acte, en tevens verlot tot het doen van eene tweede dergelijke Dagvaarding, en zulks met reserve van kosten:

aangezien Gedaagde in het begin der maand Februarij 1853 aan boord van het Schoonerschip *Louise Albertine*, gevoerd bij Hartman Hinlopen te Joure van Nickerie is vertrokken met destinatie naar Amsterdam;

aangezien dat schip nimmer aldaar is aangekomen en er zelfs van dat schip of van deszelfs bemanning tot heden geenerlei berigt is ontvangen;

aangezien hetzelfde alzoo hoogst vermoedelijk met man en muis is vergaan;

aangezien thans meer dan vijf jaren zijn verlopen sedert de laatste tijding is ontvangen en de Requiranten, als medegeregten tot zijne nalatenschap, er belang bij hebben, dat bij Vonnis van deze Regtbank worde verklaard dat er Regtsvermoeden van het Overlijden van Gedaagde bestaat sedert den eersten Maart 1800 drie en vijftig.

De kosten en debet zijn, behalve de zegel- en registratierechten, twee gulden vijf en twintig cents.

L. HARMENZON.

Dagvaarding f 0.75
Schrijffloon 0.90
Visa en aanplakking . . . 0.60

Mei 1859. (Get.) J. M. v. Beyma.

In debet geregistreerd te Leeuwarden, den zeven en twintigsten Mei 1800 negen en vijftig; deel 41, folio 121 recto, vak 7, houdende een blad geen renvoijen; verschuldigd voor regt f 0.80, voor 38 opcenten f 0.30 1/2, te zamen een gulden tien een tweede cent. De ontvanger, (get.) van Nooten.

[Kosteloos.]

EXTRACT-VONNIS.

Bij vonnis van de Arrondissements-regtbank te Leeuwarden, van den vier en twintigsten Mei 1859, is ten verzoeken van *Maartje Douwe de Boer*, zonder beroep, Echtgenoot van en gesterkt met haren man *Geert Rientjes Turkstra*, wonende te St. Jacobi-Parochie, het regt hebbende bekomen om kosteloos te mogen procederen, bij vonnis van gemelde Regtbank van den 21sten September 1858, de persoon van *Douwe Ennes Haarsma*, arbeider te St. Jacobi-Parochie, gesteld onder Curatele, ter oorzake van krankzinnigheid.

[Kosteloos.]

Voor Extract conform.
R. ATTEMA, Procureur.

EXTRACT-VONNIS.

Bij vonnis van de Arrondissements-regtbank te Leeuwarden, van den vier en twintigsten Mei 1859, is ten verzoeken van *Hendrik Meijer Trompetter*, zeilmakersknecht te Harlingen, het regt hebbende bekomen om kosteloos te procederen bij vonnis van gemelde Regtbank van den 18den

Mei 1858, zijne huisvrouw *Maaike Gorter*, zonder beroep, wonende te Harlingen, gesteld onder Curatele, ter oorzake van krankzinnigheid. [Kosteloos.]

Voor Extract conform.
R. ATTEMA, Procureur.

* * Bij vonnis der Arrondissements-regtbank te Alkmaar, van den 26sten Mei 1859, is *Klaas Enke*, zonder beroep, wonende te Huislo, op zijn eigen verzoek, wegens zwakheid van vermogens, gesteld onder Curatele.

Geschiedende hiervan aankondiging ter voldoening aan de bepalingen van de artikelen 498 en 499 van het Burgerlijk Wetboek.

De Officier van Justitie bij voornoemde Regtbank,
G. VAN LEEUWEN.

* * Bij vonnis van de Arrondissements-regtbank te Utrecht, van den 13den Maart 1857, is Meijufvrouw *Georgette Catharina Pauline Pillers*, wonende aldaar, gesteld onder Curatele.

L. J. VAN LEEUWEN, Procureur.

BAD HOMBURG, BEI FRANKFURT a/M.

Sommer-Saison 1859.

Die QUELLEN HOMBURG, deren Analyse von dem berühmten Professor LIEBIG stattgefunden hat, sind erregend, tonisch, aufsteigend, und abführend; sie betheiligen ihre Wirksamkeit in allen Fällen, wo es sich darum handelt, die gestörten Functionen des Magens und des Unterleibes wieder herzustellen, indem sie einen eigenthümlichen Reiz auf diese Organe ausüben, die abdominale Circulation in Thätigkeit setzen, und die Verdauungsfähigkeit regeln.

Mit vielem Erfolge findet ihre Anwendung Statt in chronischen Krankheiten der Drüsen des Unterleibs, namentlich der Leber und Milz, bei Hypochondrie, bei Urinleiden, bei Stein, bei der Gicht, bei der Gelbsucht, bei Hämorrhoidal-leiden und Verstopfungen, so wie bei allen den mannigfachen Leiden, die ihren Ursprung aus erhöhter Reizbarkeit der Nerven herleiten.

VON SEHR DURCHGREIFENDER WIRKUNG ist der innere Gebrauch des Wassers, besonders wenn es FRISCH an der Quelle getrunken wird; und die Bergluft, die Bewegung, die Zerstreuung, das Entferntsein von allen Geschäften und jedem Geräusche des Städtelebens, unterstützt die Heilkraft dieses herrlichen Mineralwassers.

MOLKEN werden von SCHWEIZER ALPEN-SENNEN des Kantons Appenzell aus Ziegenmilch durch doppelte Scheidung zubereitet und frisch und warm in der Frühe im Park der Mineralquellen für sich, wie in Verbindung mit den verschiedenen Mineralbrunnen verabreicht.

Ausser dem Badehause, worin die MINERAL-WASSER, so wie auch FICHTENNADEL-BAEDER gegeben werden, findet man hier auch gut eingerichtete FLUSZBAEDER, welche in häufigen Fällen wesentlich zur Förderung der Brunnenkur beitragen.

Das grosartige CONVERSATIONS-HAUS, welches das ganze Jahr hindurch geöffnet bleibt, enthält prächtige Säle, welche allgemeine Bewunderung erwecken. Es enthält einen Ballsaal, einen Concertsaal, viele geschmackvoll decorirte CONVERSATIONS-SÄLE, wo Trictrac, Schach und dergleichen gespielt wird. Auch ein Casino, eine Kasse, eine Roulette mit einem ZERO, ein Billard, ein Karten-CABINET, das unentgeltlich für das Publikum geöffnet ist, und eine bedeutendsten DEUTSCHEN, FRANZOESISCHEN, ENGLISCHEN, POLNISCHEN, RUSSISCHEN und HOLLÄNDISCHEN politischen und belletristischen Journale gehalten werden; ein prächtvoll decorirtes Kaffee- und ein Rauchzimmer, die auf eine schöne Asphalt-Terrasse des Kurgartens führen, und einen Speise-Salon, wo um Ein Uhr und um Fünf Uhr TABLE-D'HOTE ist, deren Leitung dem berühmten Herrn CHEVET aus Paris übergeben wurde.

Das rühmlichst bekannte KUR-ORCHESTER spielt dreimal des Tags: Morgens an den Quellen, Nachmittags im Musik-Pavillon des Kurgartens und Abends im grossen Ballsaale.

Jede Woche finden Réunions, Bälle, wo die gewählte Badegesellschaft sich versammelt, und Concerte der bedeutendsten durchreisenden Künstler Statt.

BAD-HOMBURG ist nur eine Stunde durch die Verbindung von Post, Eisenbahn, Omnibus u. s. w. von Frankfurt entfernt.

TELEGRAPHISCHE BEURTHEILUNGEN.

MAANDAG 30 MEI 1859.

Amsterdam.

pCt.				pCt.			
NEDERL. W. Sch.	2 1/2	58	58 1/2	58 1/2	SPANJ. Nieuwe		
Dito dito	3	69 1/4	—	—	3% thans	1 1/2	27 1/2
Dito dito	4	89 1/2	89 1/2	89 1/2	Amortissable	—	—
Syndicaat	3 1/2	—	—	—	Buitenlandsche	3	—
Handel-maatsch.	4 1/2	127	128	—	Binnenlandsche	3	36 1/2
Buile. Bij Roth.	—	—	—	—	Portug. Te Lond.	3	39
Schild.	2 1/2	—	—	—	Oostenr. Metall.	—	—
Rust. Bij Hope en	—	—	—	—	1816-1852	5	40 1/2
C. 1798 en 1816	5	101	—	—	Dito Zilver Nation.	5	43 1/2
Dito 1828-1829	5	98 1/2	98 1/2	—	Dito Zilver 1849	—	—
Dito 1840	4	78	—	—	1854	5	57 1/2
Stieglitz	4	—	—	—	Dito 1847-1852	2 1/2	22 1/2
Dito 1854	5	—	—	—	Mexico. London	3	—
Dito 1855	5	94 1/2	95 1/2	95	Gambia id.	2 1/2	—
Engelsche	4 1/2	—	—	—	Venezuela id.	—	—
					Uitgestelde	—	—

Londen.

Consols.	3	pCt.	92 1/2
Mexico	—	—	17
Dito	3	—	—
Spanje	1 1/2	—	27 1/2
Venezuela	—	—	39
Uitgestelde	—	—	4 1/2
Grenada	—	—	—

Parijs.

Fr. rente	3	pCt.	—
Fr. Créd. Mob.	—	—	—
Binnenl. Spanje	3	—	—
Spanje	1 1/2	—	—
Russische Spoorwegen	—	—	—

Antwerpen.

Metalliek.	5	pCt.	—
Nat. Metalliek	5	—	—
Binnenl. Spanje	3	—	—
Spanje	1 1/2	—	—
Credit Proot.	—	—	—

Weenen.

Metalliek.	5	pCt.	—
Idem Nationaal	—	—	—
Wissel. Londen	—	—	14 1/2

Van Parijs en Antwerpen is geene notering ontvangen.